

Cavalier King Charles Spaniel klub Čech, Moravy a Slezska

se sídlem: Na Dílech 807/6, Praha 4, 141 00

IČ 457 73 173, vedený i Městského soudu v Praze pod spisovou značkou L4150

Degenerativní myelopatie u plemene CKCS

Degenerativní myelopatie (DM) u psů je chronické a progresivní neurologické degenerativní onemocnění s fatálním průběhem. Dochází při něm k postupnému nebolestivému slábnutí pánevních končetin, problémům s koordinací pohybu a chůze, následuje atrofie svalstva, ataxie, inkontinence a postupně úplné ochrnutí zadních končetin. Stav se pomalu zhoršuje, připojuje se ochrnutí předních končetin a pokud majitel nezvolí již dříve eutanasií, je konečnou fází nemoci postupné ochrnutí dýchacích svalů. Toto onemocnění je ekvivalentem amyotrofické laterální sklerózy u lidí.

Onemocnění postihuje míchu v rozsahu od třetího hrudního po třetí bederní obratel, kde v důsledku nezánetlivé degenerace bílé hmoty míchy dochází k postupnému narušování míšních drah vedoucích signály z mozku do svalů. Nástup onemocnění je pozvolný a často nenápadný. První příznaky se objevují obvykle kolem osmého roku života (zde se údaje v literatuře značně rozcházejí a je uváděno rozpětí 8 – 14 let). Celý proces může trvat tři roky i více. DM se tedy projevuje až ve vyšším věku zvířete a závisí i na pracovním vyčerpání postiženého jedince, jeho výživě, hladině hormonů a dalších faktorech.

DM je autozomálně recesivní dědičná choroba, která se vyskytuje u obou pohlaví se stejnou frekvencí. Nemoc se může projevit jen u jedinců, kteří získají mutovaný gen od obou svých rodičů. Jedinci, kteří mají mutovaný gen pouze od jednoho z rodičů jsou bez klinických příznaků, mohou ovšem přenášet nemoc na své potomky. Bylo zjištěno, že výskyt onemocnění souvisí s mutací v genu SOD1 (superoxid dismutáza 1), který je zodpovědný za vazbu iontů mědi a zinku a ničí volné radikály.

Diagnóza DM je nesnadná a spočívá ve vyloučení všech ostatních možných příčin v úvodu uvedených příznaků, jako jsou postižení meziobratlových plotének (což je u kavalírů vcelku časté), artrózy a dalších ortopedických problémů provázejících vyšší věk postižených jedinců, degenerativního zúžení páteřního kanálu v lumbosakrální krajině, nádorů a cyst míchy, komprese páteřních obratlů a infekcí. Vyšetření krve a další běžná vyšetření včetně RTG snímku nevykazují abnormality. Magnetická rezonance (MRI), počítačová tomografie (CT) a EMG vyšetření rychlosti vedení v motorických nervech neprokáže abnormality v časných stadiích onemocnění. Bohužel jediná skutečně spolehlivá metoda pro potvrzení diagnózy DM je histopatologické vyšetření míchy psa po jeho úmrtí.

Přínosem pro diagnostiku DM jsou DNA testy, protože zvláště u homozygotních jedinců (tedy těch, kteří nesou 2 kopie SOD1 mutace ve své genetické informaci) je výskyt DM výrazně častější. Na druhé straně nacházíme tuto mutaci i u psů, kteří žádné známky onemocnění nevykazují. (To lze vysvětlit buď úmrtím psů před propuknutím nemoci, nebo existencí modifikujících genů, které symptomy ovlivňují, environmentálními faktory nebo neúplnou penetrací nemoci mezi pozitivními homozygoty.) K problematice DNA testů je ještě poznámka v dalším textu.

DM u psů není v současné době léčitelná a v konečném důsledku vede k jejich úmrtí.

Stanovisko výboru Cavalier King Charles Spaniel klubu Čech, Moravy a Slezska (dále jen klubu) k problematice DM u našeho plemene.

Výbor klubu po zvážení všech dostupných informací rozhodl, že i když dědičnost DM je velmi podobná problematice Episodic Falling a Curly Coat and Dry Eye Syndrom (EF/CC), není v současné době důvod pro zařazení DM do ozdravného programu našeho klubu z následujících důvodů:

1. Onemocnění DM postihuje starší jedince a doba objevení se prvních příznaků se blíží současné průměrné době dožívání kavalírů.
2. Onemocnění DM není pro psy zdrojem bolesti. (Bolestivá mohou však být poranění vzniklá jako důsledek ztráty koordinace a rovnováhy při oslabení zadních končetin).
3. Výsledky genetických testů u DM nelze tak snadno interpretovat jako u EF/CC syndromu, přestože zde platí stejná pravidla dědičnosti. Podle odborných studií před rokem 2014, byl nejvyšší výskyt DM u psů popsán u německých ovčáků (kolem 2 %). U kavalírů se postižení plemene pohybovalo pod 0,4 % populace. S nástupem genetických testů (pokud vezmeme dohromady přenašeče a postižené) je postižení plemene podle některých studií téměř 50 %. Tedy obrovský rozdíl! Zatím co pozitivní výsledek genetických testů u EF/CC syndromu je téměř vždy svázán s potvrzením onemocnění, u DM tomu tak vždy není. Všechny odborné studie se shodují v tom, že ani výskyt mutace v obou alelách (což jsou v jedinci v genetických testech označeni jako „affected“ tedy „postižený“) neznamena, že tito psi onemocní DM. Víme jen, že u všech psů, kteří zemřeli na DM byla nalezena mutace v genu SOD1. Genetickým testem nelze předpovědět věk nástupu onemocnění ani míru závažnosti symptomů. Bohužel genetický test ani není schopen zjistit, jak závažně bude postižen potomek DM pozitivního psa bez příznaků. Výzkumy degenerativní myelopatie (DM) stále probíhají, ale v současnosti je toho ještě příliš mnoho, co o tomto onemocnění nevíme.
4. Další selekční tlak ve smyslu neuváženého vyřazování jedinců z chovu jen na základě výsledků DNA testů, zvláště pokud nemáme informace o plošném rozšíření DM v našich podmínkách, by mohlo být pro plemeno větší pohromou, než je zachování stávajícího stavu. Vždyť v současnosti sledujeme u kavalírů srdce - MVD, dědičná onemocnění očí, luxace patel, EF/CC syndrom, syringomyelii, dysplazii kyčelních kloubů, ale zároveň hledáme toho nejkrásnějšího psa (hlava, stavba těla, srst...) se skvělou povahou. Musíme si uvědomit, že nikdo z nás nemůže vědět, co nás v budoucnu ještě čeká a jaké zdravotní problémy se mohou u našeho plemene vyskytnout. Podmínkou pro úspěšný chov je mimo jiné i dostatečně silná populace a široce variabilní genofond.
5. Ani anglické kluby, které disponují mnohonásobně vyššími počty kavalírů a mnohem spíše by si mohly dovolit další selekci v chovu, nezařadily toto onemocnění do svých ozdravných programů.

Závěrem: Klub nenamítá nic proti individuálním aktivitám chovatelů ve smyslu provádění DNA testů na DM a jejich využití ve vlastních chovech, ale v současné době neuvažuje o jejich začlenění do ozdravného programu klubu z výše zmíněných důvodů. Současně však nevyklučuje možnost přehodnocení tohoto názoru, pokud v budoucnosti dojde k prodloužení průměrné délky života kavalírů a redukci zdravotních problémů (MVD a další onemocnění), která jsou zahrnuta ve stávajícím ozdravném programu klubu.

Pro ty, kteří své kavalíry testují na DM a chtějí využívat DNA testů v chovu, platí stejná chovatelská doporučení, jaká jsou uvedena u EF/CC syndromu. Při výběru chovného páru je důležité se vyvarovat takové kombinace rodičů, kterým se mohou narodit DM geneticky pozitivní štěňata.

Zpracoval o.bayer